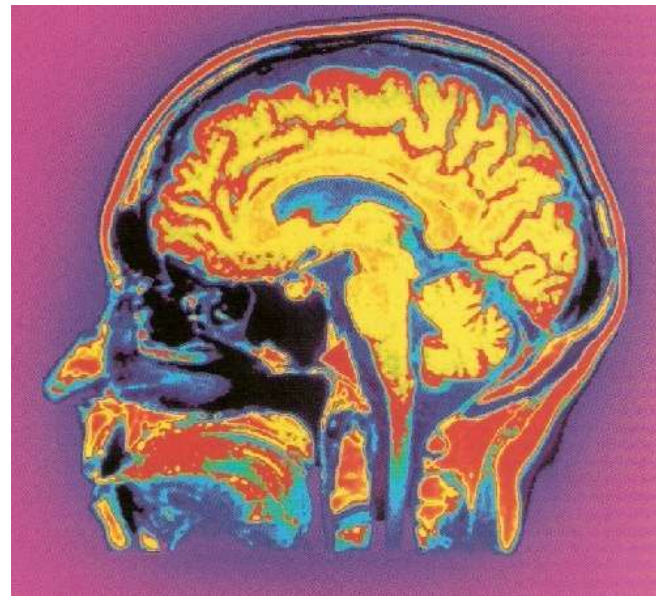

Varför är det så nyttigt att gunga?

Om rörelsers betydelse för hjärnans utveckling

Gunilla Ladberg Junibacken 2017

Hjärnan lär av allt barnet gör

Balanssystemet och muskelsinnet aktiveras kraftfullt. Hjärnan får kontroll över kroppsrörelserna.

Temen

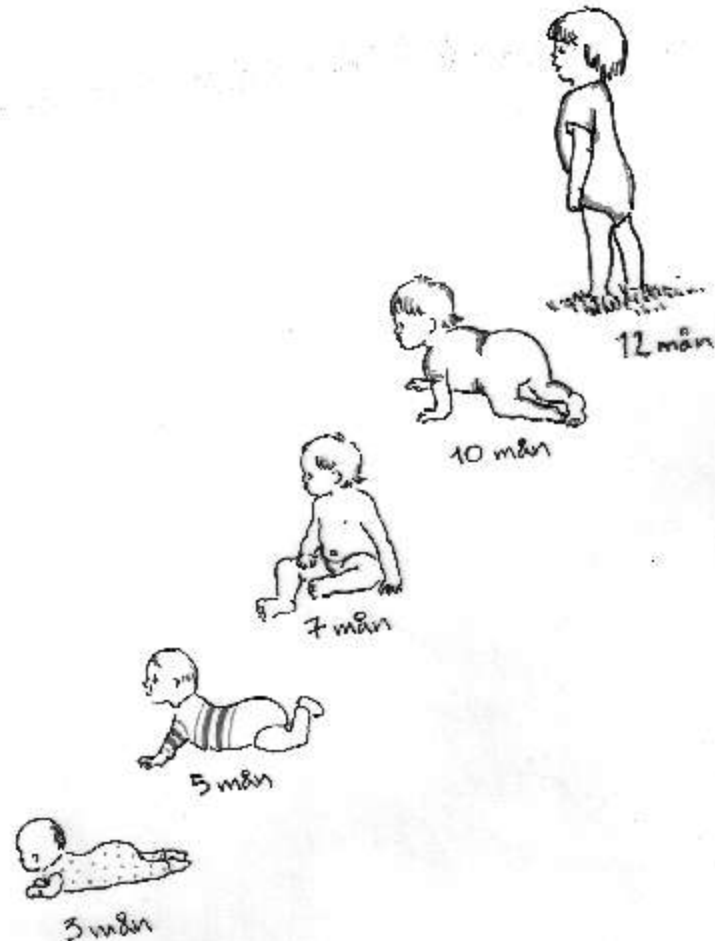
- Beröring berör
- Samordning av sinnen
- Från reflexer till autopiloter
- Samordning av höger och vänster hjärnhalva
- Rytmens betydelse

Första året: från hopkrupen till stående

Hjärnan lär sig hela tiden, av allt barnet gör.

Hjärnan växer aldrig så fort som under första levnadsåret.

Beröring berör

Vänlig beröring, t. ex.
kompismassage, gör
hjärnan lugn och
inställd på inläring.

Imse Vimse på ryggen!

Hjärnan är gjord för intryck från naturen

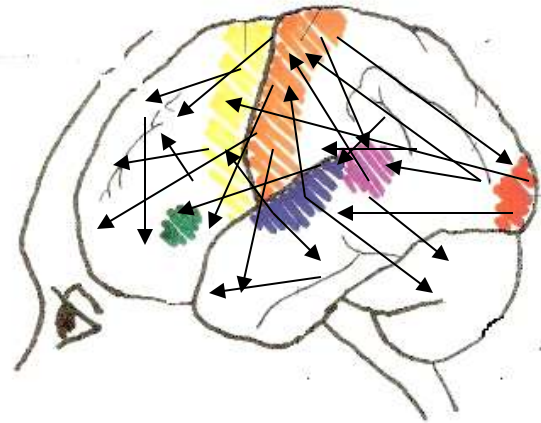
Sinnesintrycken i naturen är hjärnan programmerad för att tolka.

Lärande bygger på samordning

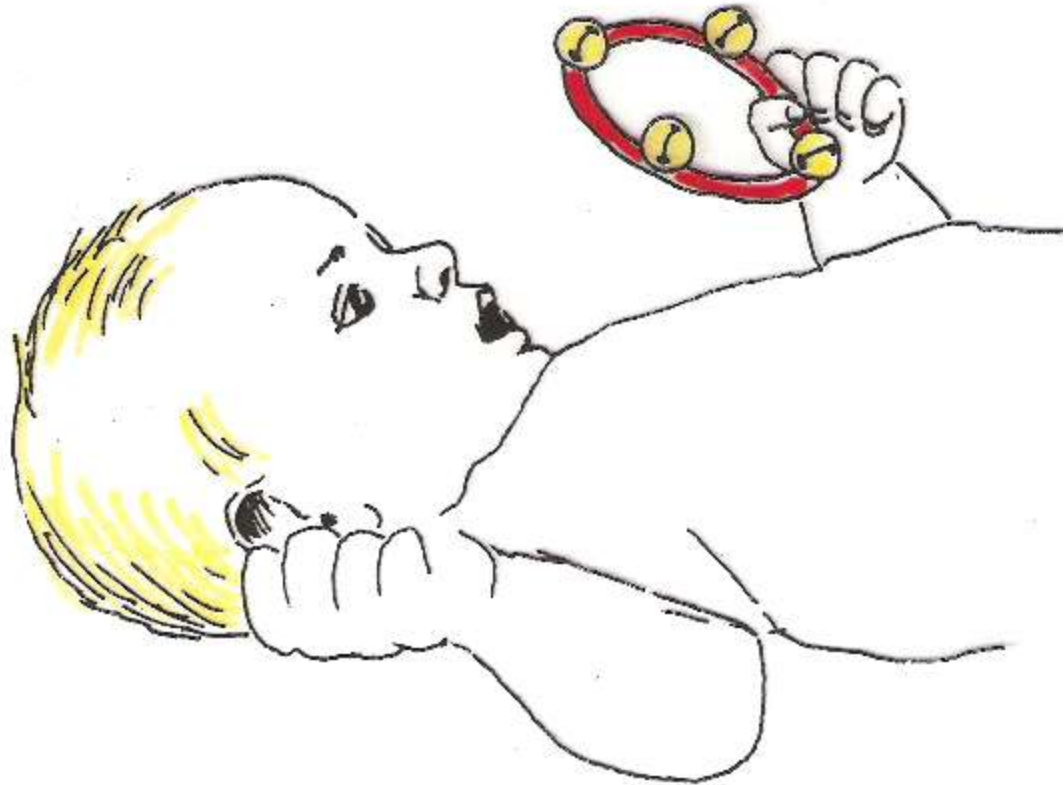
Lärande bygger på samordning mellan sinnen.

Denna samordning lärs in när barnet rör kroppen.

Här har samordningen börjat

Här lär sig
hjärnan
samordna
intryck från
synen,
hörseln,
känsln,
muskelsinnet.

Här samordnas sinnen

När barn är i rörelse utvecklas sinnen.

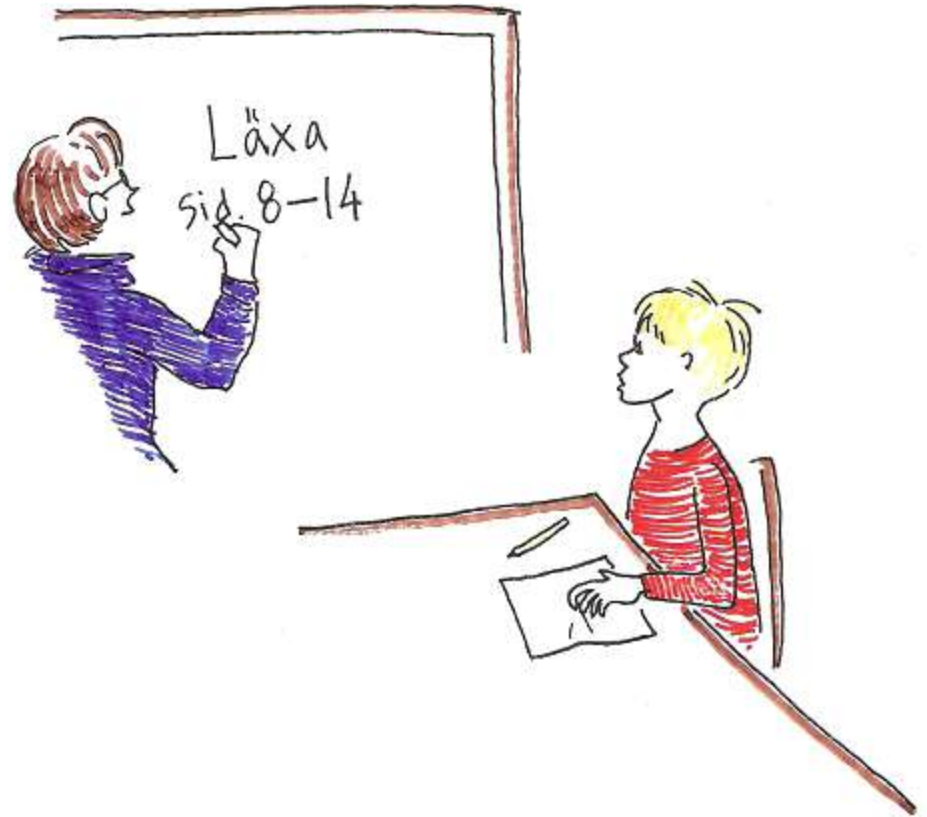
Ögonens och kroppens rörelser och de olika sinnen samordnas.

Detta leder vidare till koncentration och lärande.

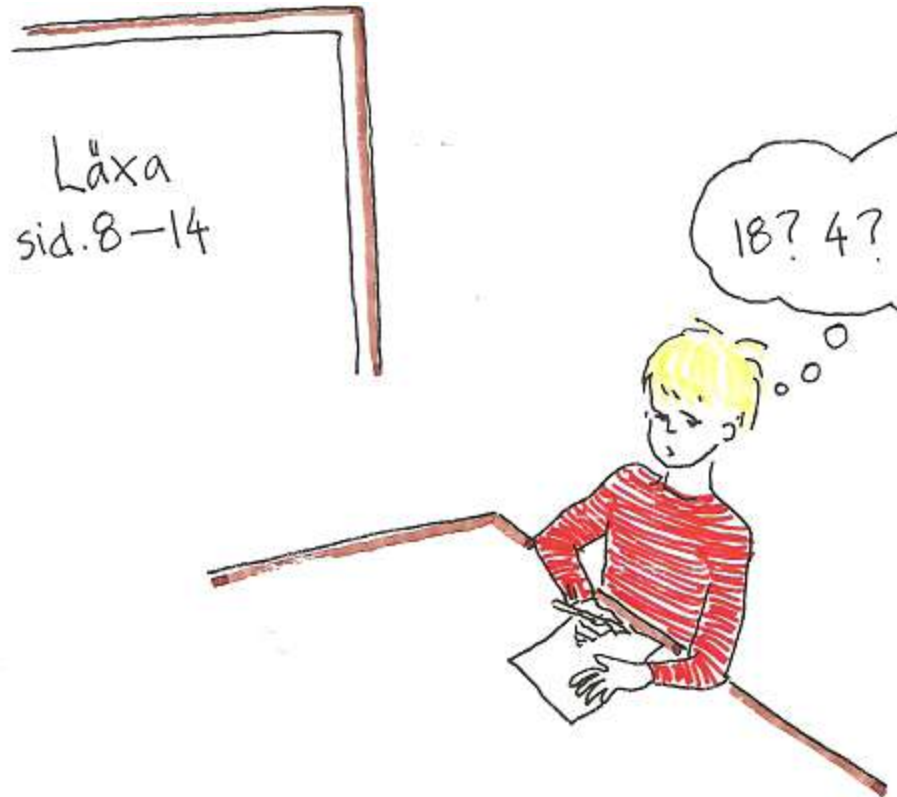
Mycket ska samordnas här

Rikta blicken,
läsa och förstå
texten,
flytta blicken till
papperet,
gripa pennan,
minnas vad det
stod, skriva...

Om allt inte är samordnat

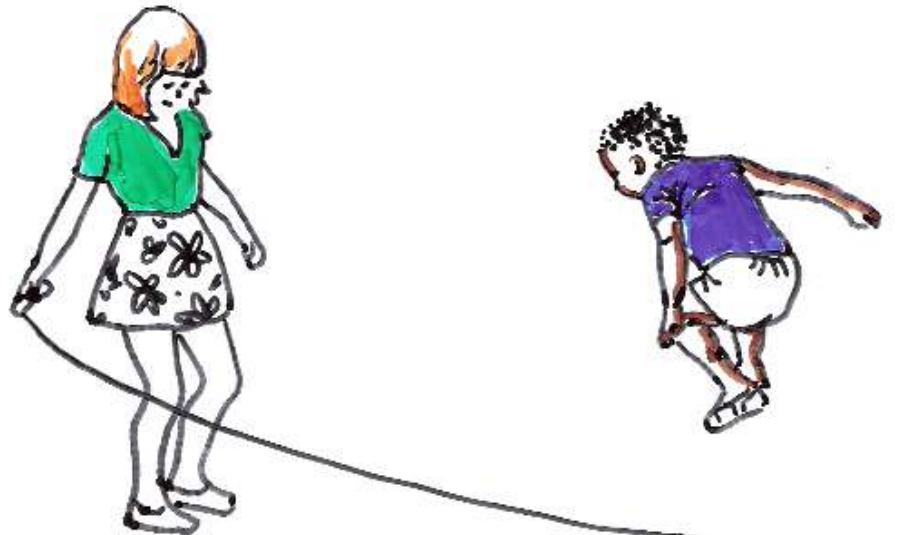
Vi kallar
honom kanske
okoncentrerad.

Att vara i rörelse underlättar koncentration

Det vestibulära
systemet
(balanssystemet)
aktiveras kraftfullt.

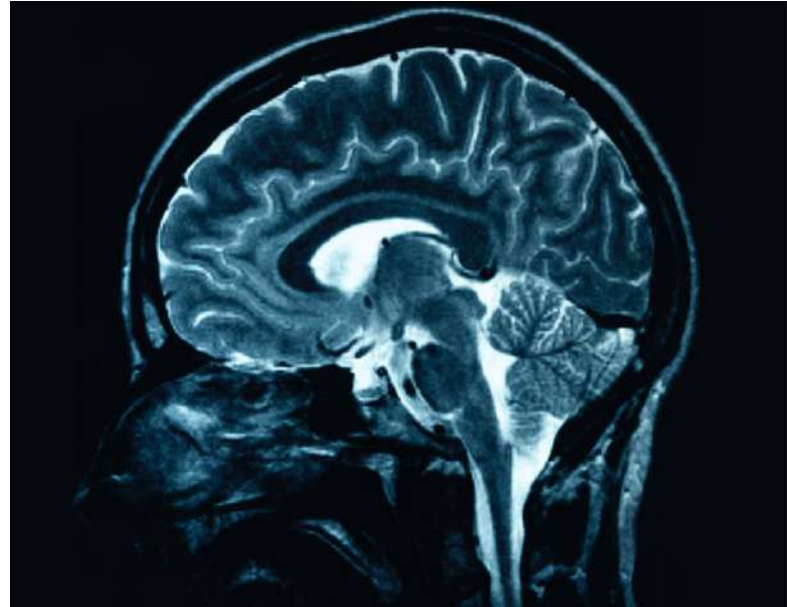
Ett instabilt
vestibulärt system:
som att stå på en
gungande båt.

Den trånga flaskhalsen...

... porten till
medvetandet.

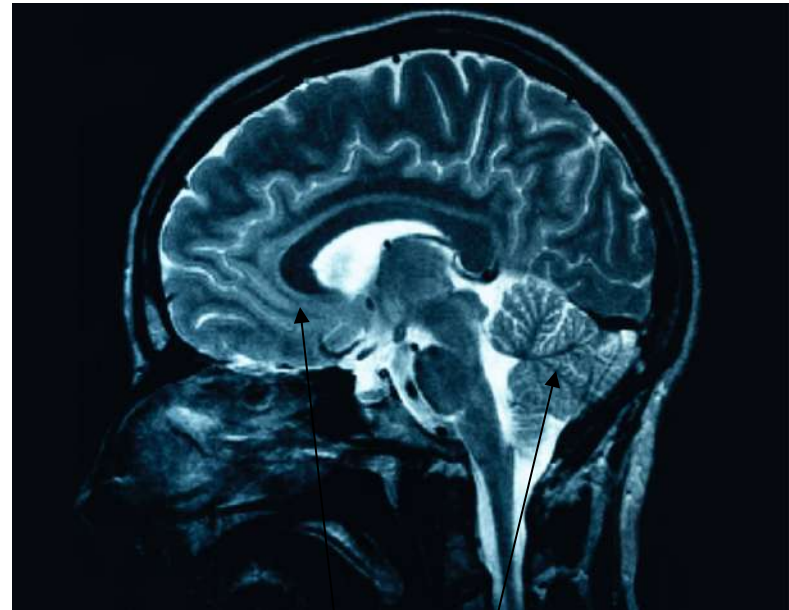
Medvetandet
kan bara
**fokusera på en
sak åt gången.**

Den trånga flaskhalsen...

...porten till
medvetandet.

Hjärnans
'autopiloter' gör
medvetandet
ledigt för
inläring.

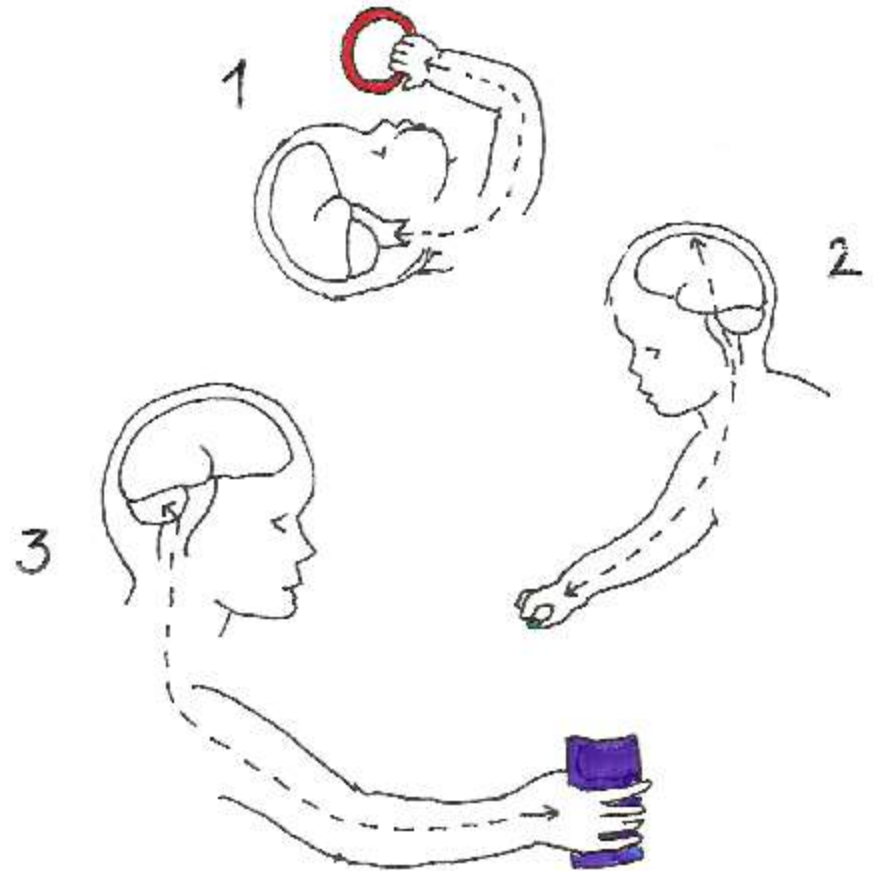

Autopiloter

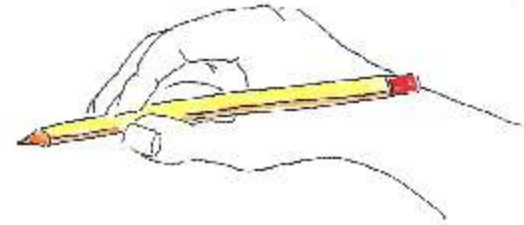
Från reflex till autopilot

- 1 Reflexer styrs från hjärnstammen (ofrivilligt).
- 2 Medvetna rörelser styrs från storhjärnan (koncentration).
- 3 Automatiserade rörelser styrs från lillhjärnan (autopilot).

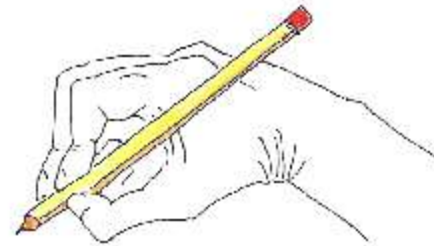

Avspänd eller anspänd?

När autopiloten är inkopplad är rörelsen avspänd och smidig. Medvetandet är 'ledigt' för inläring.

En icke automatiserad rörelse är spänd. Gör medvetandet 'upptaget'.

När autopiloten inte är inkopplad

När skrivandet inte är automatiserat måste medvetandet vara påkopplat.

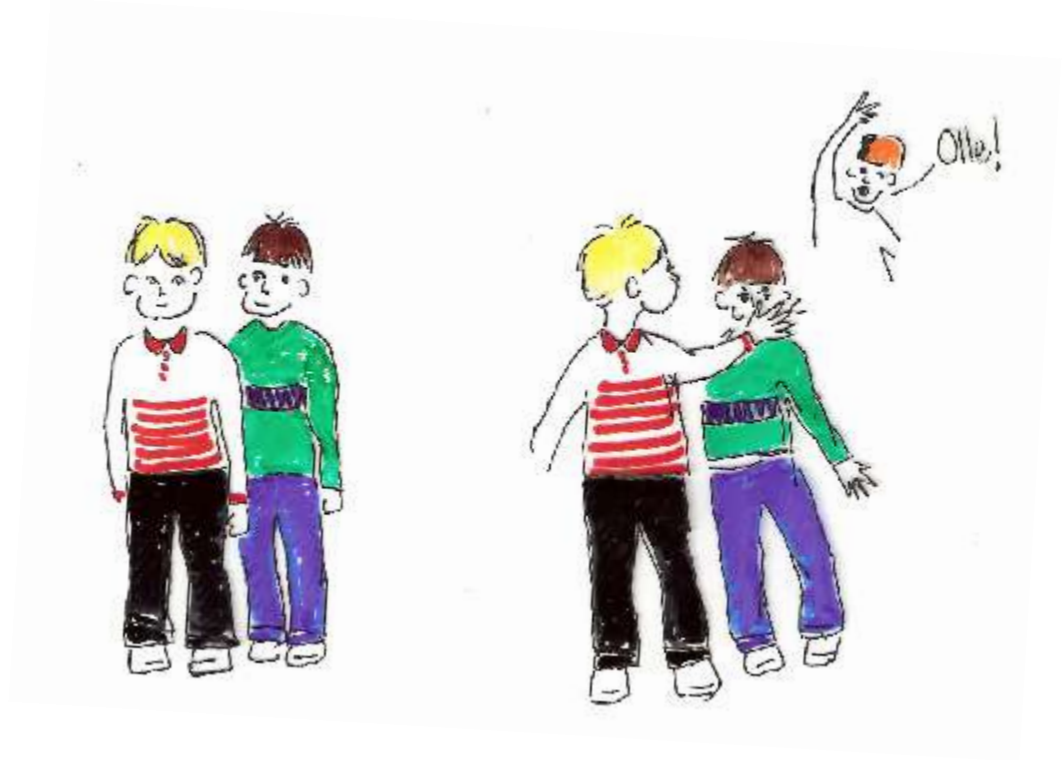
Det krockar med lyssnandet.

Kvarvarande aktiv reflex

- En aktiv reflex ger en ofrivillig rörelse.
- När huvudet vrids följer armen med.

Och ingen tror på att det inte var meningen...

Kropp och känslor

Kroppslig osäkerhet leder till känslomässig osäkerhet.

Det kan t.ex. vara osäker balans, aktiva reflexer, dåligt samordnade sinnen.

Känslomässiga reaktioner kan ha kroppsliga orsaker.

Misslyckanden leder till dåligt självförtroende → vågar-vill inte försöka: ond cirkel.

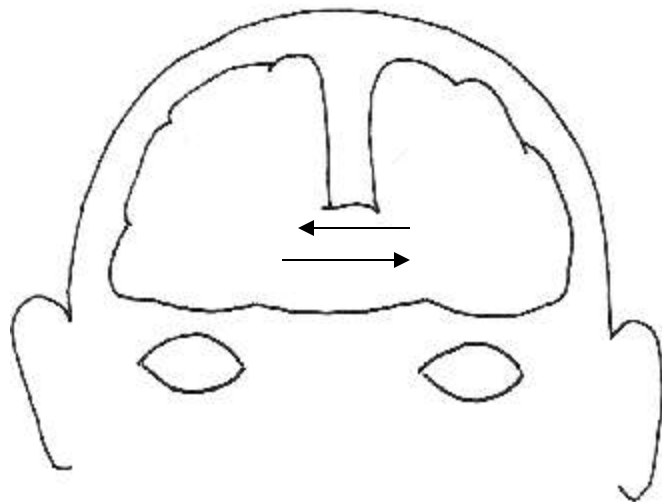
Hjärnhalvornas samarbete

HÖGER

Känslospråk,
rum, bild,
helheter,
vänster
kroppshalva

VÄNSTER

Logiskt språk, tid,
detaljer, sekvenser,
höger kroppshalva

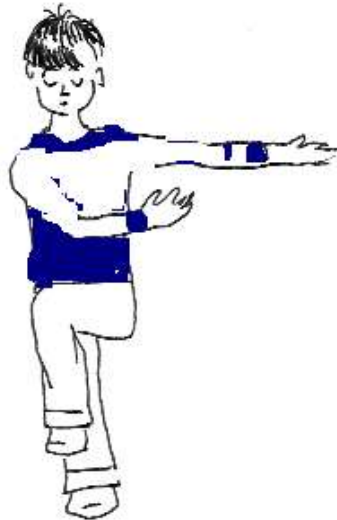
Hjärnhalvornas samverkan är avgörande för allt lärande. **Korsrörelser** aktiverar samverkan.

Rörelser för koncentration och inläring

Rörelser som korsar kroppens mittlinje aktiverar samverkan mellan hjärnhalvorna.

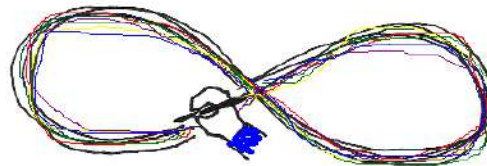
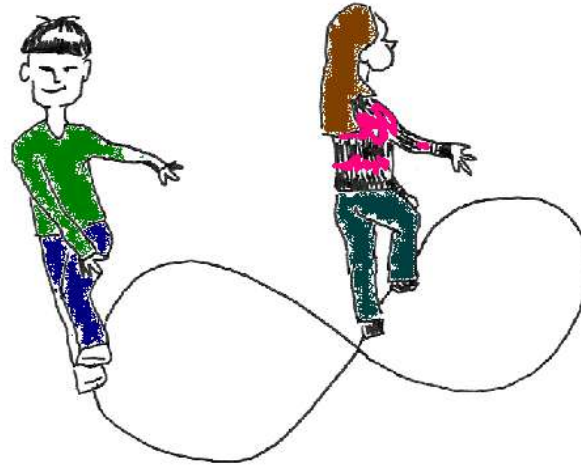

Variation aktiverar hjärnan mångsidigt.

Liggande åttan

Den liggande åttan kan användas på många sätt.

Den hjälper hjärnan att koncentrera sig och att integrera kunskaper.

Rörelse och rytm förankrar kunskaper

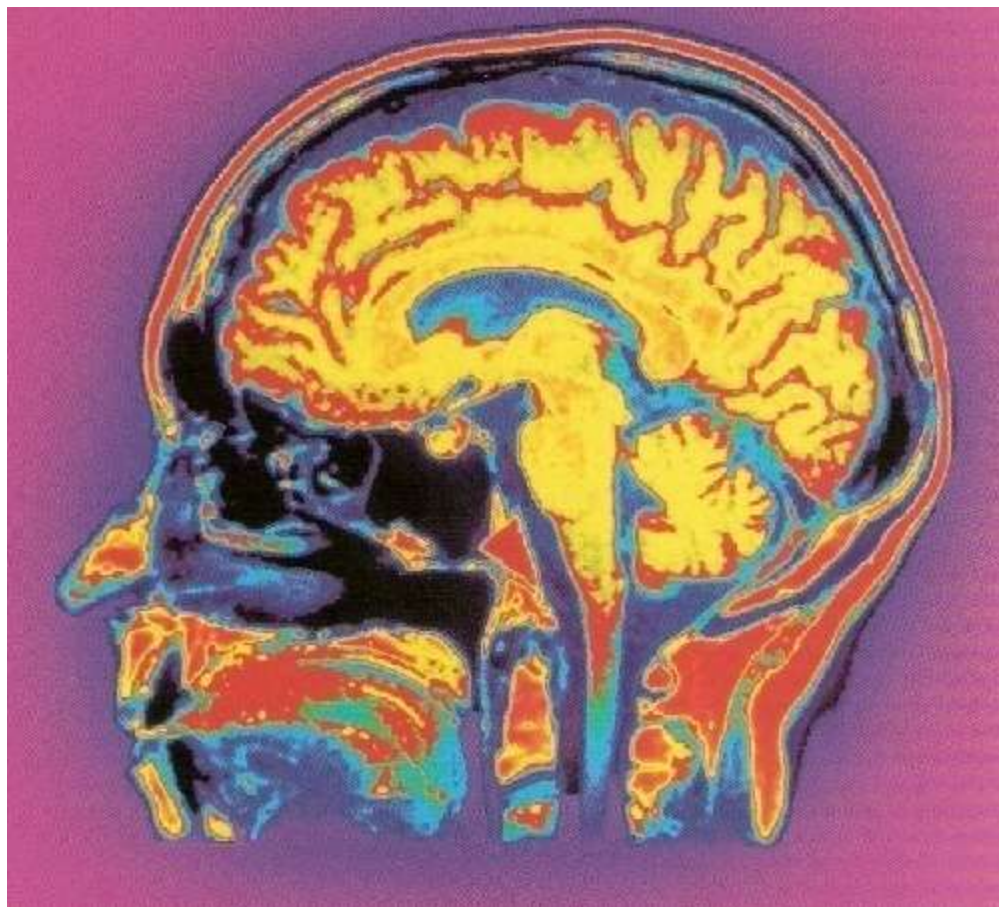
Hjärnan älskar
rytm.

Hjärnan aktiveras
mycket kraftfullt av
rytm.

Det som lärts in
med hjälp av rytm
brukar sitta som
berget.

Tack för mig!

www.ladberg.se gunilla@ladberg.se